

Zarządzenie nr 104/2024

Wójta Gminy Zagnańsk

z dnia 30 kwietnia 2024 r.

**w sprawie zatwierdzenia analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar
wodny do pływania, kąpania się i uprawiania sportu i rekreacji.**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609),w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zatwierdzam analizę zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się i uprawiania sportu i rekreacji.

§ 2. Zatwierdzona analiza stanowi załącznik do zarządzenia.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Ochrony Środowiska.

§ 4. Traci moc Zarządzenie Nr 261/2023 z dnia 28 grudnia 2023r.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z up. WÓJTA GMINY

Stanisław Stępień
Z-ca Wójta Gminy

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie
Gminy Zagnańsk.

Zatwierdzam:

Z up. WÓJTA GMINY

Stanisław Stępień
Z-ca Wójta Gminy

Luty 2024

Spis treści

1. Cel opracowania i podstawy prawne.....	s. 1
2. Podstawowe informacje o Gminie Zagnańsk.....	s. 2
3. Identyfikacja obszarów wodnych.....	s. 3
3.1.Zbiornik retencyjny w Umrze.....	s. 4
3.2.Zbiornik retencyjny w Borowej Górze.....	s. 5
3.3.Zbiornik retencyjny w Zachełmiu.....	s. 6
3.4.Rezerwat Barcza.....	s. 7
4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Zagnańsk.....	s. 8
5. Planowane działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń.....	s. 8
6. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym.....	s. 9
7. Telefony alarmowe.....	s. 9
8. Podsumowanie.....	s. 10

1. Cel opracowania i podstawy prawne.

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Zagnańsk, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji.

Analiza zagrożeń pozwoli zapewnić na właściwym poziomie bezpieczeństwo osób oraz określić działania profilaktyczne, edukacyjne, planowane i ograniczające zagrożenia dotyczące bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. z 2023r. , poz. 714 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. Dokonaniu we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1 , analizy zagrożeń w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji.
2. Oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych.
3. Prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na: oznakowaniu miejsc niebezpiecznych, objęciu nadzorem we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc wykorzystywanych do kąpielii, uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży.
4. Informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.
5. Zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Zadania o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy, wykonywane na obszarze o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

Niniejszą Analizę zagrożeń sporządzono na podstawie art. 4 Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714 z późn. zm.) we współpracy z przedstawicieli następujących instytucji i jednostek:

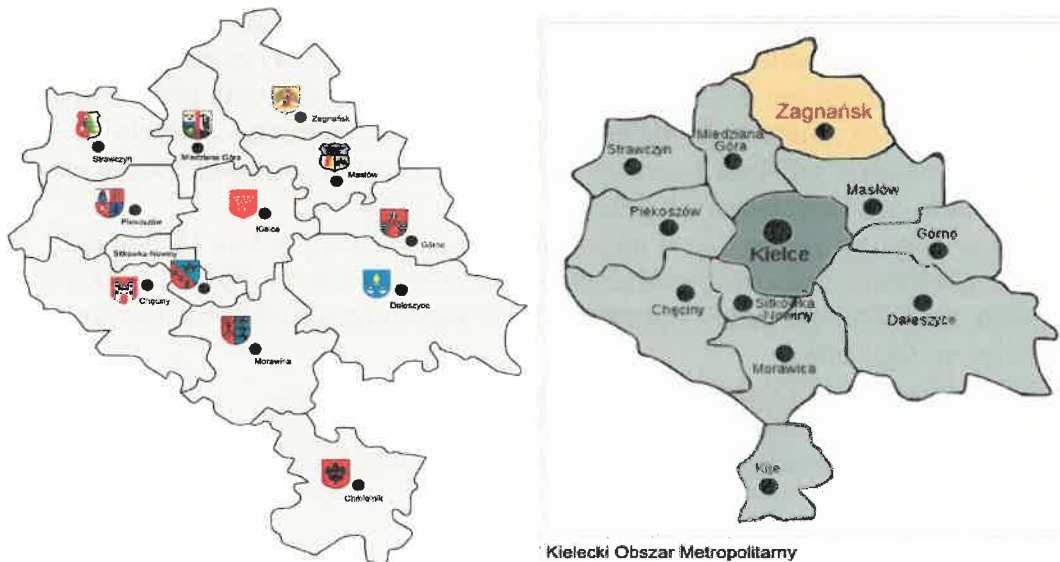
- Urzędu Gminy w Zagnańsku,
- Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zagnańsku,
- Komisariatu I Policji w Kielcach,
- Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

2. Podstawowe informacje o Gminie Zagnańsk

Zdjęcie 1 Położenie na mapie Polski

Gmina Zagnańsk, położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego, na terenie powiatu kieleckiego. Obejmuje 36 miejscowości podzielona jest na 17 sołectw: (Bartków, Belno, Chrusty, Długojów, Gruszka, Janaszów, Jaworze, Kajetanów, Kaniów, Kołomań, Lekomin, Samsonów, Szałas, Tumlin, Umer, Zachełmie, Zagnańsk). Gmina zajmuje powierzchnię 12 487 ha, rozciąga się na długości około 13,5 km w kierunku północ – południe i ponad 15 km w kierunku wschód – zachód.

Zdjęcie 2 Położenie Gminy Zagnańsk na tle województwa świętokrzyskiego

Od północy sąsiaduje z gminami: Stąporków (powiat konecki), Bliżyn i Suchedniów (powiat skarżyski), od wschodu z gminą Łączna (powiat skarżyski), od południa z gminą Masłów (powiat kielecki), od południowego zachodu z gminą Miedziana Góra (powiat kielecki) i od zachodu z gminą Mniów (powiat kielecki). Gmina Zagnańsk leży na terenie Gór Świętokrzyskich, w dolinie rzeki Bobrzy. Część jej obszaru należy do Leśnego Kompleksu Promocyjnego - "Puszcza Świętokrzyska" utworzonego przez Dyrektora Generalnego Lasów

Państwowych. Obszar gminy Zagnańsk, położony jest w dorzeczu Wisły. Pod względem hydrograficznym obszar gminy rozdzielony jest dwoma większymi i kilkoma mniejszymi działami wodnymi, przechodzącymi wzdłuż pasm górskich, co powoduje, że tutejsze strumienie i rzeczki spływają do trzech większych zlewni, którymi są rzeki Pilica, Kamienna i Nida, będące lewobrzeżnymi dopływami Wisły.

3. Identyfikacja obszarów wodnych

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych wprowadziła pojęcie obszaru wodnego i wyznaczonego obszaru wodnego. W uproszczeniu można przyjąć, że wyznaczony obszar wodny to kąpielisko lub miejsce wykorzystywane do kąpieli. Wyznaczony obszar wodny stanowi miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w msc. Umer i Kaniów/Borowa Góra. Poza tym istnieją dwa miejsca -zbiornik Zachełmie (służący do połowu ryb) oraz Rezerwat Barcza.

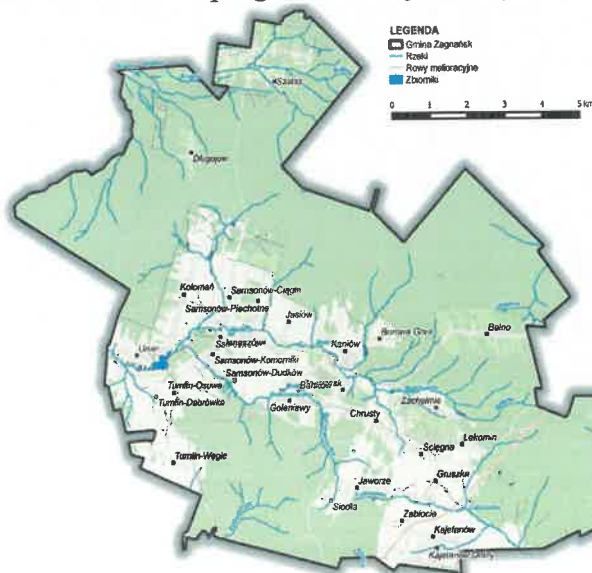
Zbiorniki wodne:

Bardzo duże znaczenie, szczególnie na terenach, gdzie zostały naruszone stosunki wodne mają powierzchniowe zbiorniki wodne, które stabilizują warunki zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. W gminie Zagnańsk, ze względu na obniżenie poziomu wód gruntowych istnieje potrzeba budowy takich zbiorników. Dogodne warunki do lokalizacji zbiorników wodnych istnieją w dolinie rzeki Bobrzy. Funkcję retencyjno-rekreacyjną pełnią tylko 3 zbiorniki wodne:

* zbiornik „Borowa Góra” o powierzchni lustra wody 2,14 ha w Kaniowie zasilany przez bezimienny dopływ Bobrzy, pojemność zbiornika: 32 tys. m³, pojemność powodziowa maksymalna: 47,675 tys. m³.

* zbiornik „Zachełmie” o powierzchni lustra wody 1,3 ha, pojemności 19,2 tys. m³ i pojemności powodziowej maksymalna 25 tys. m³, zlokalizowany w Zachełmiu na dopływie Bobrzy,

* zbiornika „Umer” na rzece Bobrzy o powierzchni lustra wody: 11,9 ha, pojemności zbiornika: 196 tys. m³, pojemności powodziowej maksymalnej: 306 tys. m³. Zbiornik ten zrealizowany został w ramach programu małej retencji województwa świętokrzyskiego.

Zdjęcie 3 Granice Gminy Zagnańsk z widniejącymi zbiornikami wodnymi.

3.1. Zbiornik retencyjny w Umrze

Zdjęcie 4 Zbiornik Umer

Źródło: Źródło: Strona internetowa Urzędu Gminy www.zagnansk.pl

powierzchnia: 11,9 ha, pojemność: 196 tys. m³
pojemność powodziowa: 306 tys.m³, głębokość: ok. 2,5 m.,
rok wybudowania: 2004.

Zbiornik Umer położony jest w miejscowości Umer. Jest zbiornikiem przepływowym (zbiornik małej retencji). Zlokalizowany jest na rzece Bobrzy. Podstawowym jego zadaniem jest piętrzenie i retencjonowanie wód powierzchniowych, ochrona przeciwpowodziowa, także ochrona przeciwpożarowa, wyrównywanie poziomu zwierciadła, a także łagodzenie skutków suszy. Zbiornik stanowi zaplecze wypoczynkowe i mobilizuje do aktywności fizycznej. Zarówno mieszkańcy jak i turyści mogą cieszyć się bogactwem natury dzięki wydzielonym strefom dla turystów. Do ich dyspozycji są altany biesiadne, miejsca na ognisko, boisko do siatkówki oraz miejsca parkingowe. W sezonie letnim wyznacza się miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, gdzie o bezpieczeństwo korzystających z wody w wyznaczonych godzinach dbają ratownicy. W okresie letnim, woda poddawana jest badaniom jakości wody. Zbiornik wodny również wykorzystywany jest do połowu ryb.

Zdjęcie 5 Położenie zbiornika

Źródło: gminny portal mapowy

 Miejsce do wodowania łodzi ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej

3.2. Zbiornik retencyjny w Borowej Górze

Zdjęcie 6 Zbiornik Borowa Góra

Źródło: Strona internetowa Urzędu Gminy www.zagnansk.pl

powierzchnia: 2,14 ha, pojemność: 32 tys. m³,
pojemność powodziowa maksymalna: 47,675 tys. m³, głębokość: ok. 1-3 m.
oddany do użytkowania: 1986r.

Zbiornik „Borowa Góra” jest zbiornikiem przepływowym, położonym na rzece – ciek od Borowej Góry. Podstawowym zadaniem zbiornika jest piętrzenie i retencjonowanie wód powierzchniowych, cele rekreacyjne, ochrona przeciwpowodziowa, ochrona przeciwpożarowa, a także wyrównanie poziomu zwierciadła wód podziemnych. Zbiornik stanowi zaplecze wypoczynkowe i mobilizuje do aktywności fizycznej. Do dyspozycji turystów są altany biesiadne, boisko do siatkówki, wakeport oraz miejsca parkingowe Boisko piaszczyste, nie ma bezpośredniego połączenia ze zbiornikiem. W sezonie letnim wyznacza się miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli., gdzie o bezpieczeństwo korzystających z wody w wyznaczonych godzinach dbają ratownicy. W okresie letnim woda jest poddawana badaniom jakości wody. Zbiornik wodny również wykorzystywany jest do połowu ryb

Zdjęcie 7 Położenie zbiornika

Źródło: gminny portal mapowy

● Miejsce do wodowania łodzi ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej

3.3. Zbiornik retencyjny w Zachełmiu

Zdjęcie 8 Zbiornik Zachełmie

Źródło: Strona internetowa Urzędu Gminy www.zagnansk.pl

Powierzchnia: 1,3 ha

Pojemność: 19,20 tys. m³

Głębokość: ok. 1-3 m.

Rok wybudowania: 1997r.

Zbiornik Zachełmie jest zbiornikiem przepływowym. Zlokalizowany jest na rzece Bobrza. Podstawowym zadaniem zbiornika jest piętrzenie i retencjonowanie wód powierzchniowych, ochrona przeciwpowodziowa, a także ochrona przeciwpożarowa, wyrównanie poziomu zwierciadła wód podziemnych. Teren bez wyznaczonego miejsca do kąpieli. Zbiornik wodny wykorzystywany jest do połowu ryb.

Zdjęcie 9 Położenie zbiornika

Źródło: gminny portal mapowy

● Miejsce do wodowania łodzi ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej

3.4. Rezerwat Barcza

Zdjęcie 10 Rezerwat Barcza

Źródło: Strona internetowa Urzędu Gminy www.zagnansk.pl

Rezerwat przyrody Barcza to rezerwat przyrody nieożywionej, leży w południowo-zachodniej części masywu góry Barcza, w pobliżu węzła drogowego Barcza łączącego drogę krajową S7 i drogę wojewódzką 750, po wschodniej stronie drogi S7, powierzchnia: 14,58 ha. Malownicze jeziorko powstało w 1984r. w wyrobisku po kopalni piaskowców kwarcytowych używanych do budowy dróg. W niektórych miejscach jest głębokie na ponad 20 metrów. Niewiele mniej wysokości mają strome brzegi od strony wschodniej i południowej. Wędrując wydeptaną po nich ścieżką, można podziwiać korzenie drzew zawieszonych nad wodą. Wypełnione zielonkawą wodą wyrobisko otaczają strome ściany skalne i mieszany las. Do najważniejszych funkcji rezerwatu należą: naukowa, edukacyjno-turystyczna i jako obiekt pamięci narodowej. Miejsce wyklucza możliwość kąpieli.

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Zagnańsk.

Każde miejsce może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do pływania, uprawiania sportu i rekreacji. Bezpieczeństwo zależy od ich świadomości oraz przestrzegania norm bezpieczeństwa.

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie Gminy Zagnańsk są pogodna aura i okres wakacyjno-wypoczynkowy. W okresie letnim wzrasta liczba osób korzystających z kąpeli oraz sprzętu wodnego. Wiąże się to ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć.

Podczas korzystania z kąpeli i wchodzenia do wody spotkać możemy się między innymi z następującymi sytuacjami i czynnikami stwarzającymi potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia:

- brak umiejętności pływania,
- wchodzenie do wody pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- skurcze,
- brawura, bezmyślność oraz zbyt duża pewność siebie i popisywanie się,
- kąpiel w miejscach bez nadzoru ratownika,
- niestosowanie się do zaleceń ratownika,
- kąpiel w miejscach niedozwolonych
- niezachowanie odpowiedniej ostrożności przy i na sprzęcie wodnym,
- ignorowanie obowiązku pływania na sprzęcie wodnym z kapokiem,
- wchodzenie do wody bezpośrednio po posiłku.
- nagle załamanie pogody,
- bezmyślne wchodzenie na zbyt cienką pokrywę lodową oraz przy wędkowaniu spod lodu wiercenie otworów zbyt blisko siebie, co prowadzi do pęknięcia lodu.

5. Planowane działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy , za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy odpowiada:

- na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu i rekreacji-osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- na pozostałym obszarze, właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Wśród poniższych działań na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa na obszarze wodnym, będącym przedmiotem niniejszej analizy znajduje się:

- znakowanie i zabezpieczenie miejsc do kąpeli jako potencjalnego miejsca występowania zagrożenia;
- prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych, dotyczących bezpieczeństwa na obszarze wodnym, polegających w szczególności na:
 - objęciu doraźnym nadzorem terenu zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń,
 - uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszaru wodnego w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
- informowanie i ostrzeganie o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub użycia osób,

- informowanie o ustaleniach niniejszego dokumentu, obowiązujących zakazach, w tym o systemie pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

6. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym.

Każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych (art. 32 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne Dz. U. 2023r. poz.1478 z późn. zm.), morskich wód wewnętrznych oraz wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych. Prawo do powszechnego korzystania w wód nie sprowadza się wyłącznie do prawa do kąpielii, stąd zakaz kąpielii nie oznacza zakazu powszechnego korzystania z wód. Nie wszystkie wody powierzchniowe stanowią obszary bezpieczne i właściwe do kąpielii. Na wodach powierzchniowych nadających się do tego celu mogą być wyznaczane kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii. W przepisach ww. ustawy zostały określone wymagania, a także zostały sprecyzowane obowiązki organizatorów tych miejsc. Korzystanie z kąpielii dozwolone jest wyłącznie na terenie ww. miejsc. w miejscach do tego wyznaczonych i wyraźnie oznakowanych

Zgodnie z prawem, za kąpiel w miejscu zabronionym (art. 55 ustawy z dnia 21 maja 1971r. kodeksu wykroczeń -t.j. Dz.U. 2023r., poz. 2119) grozi kara grzywny do 250 złotych lub kara nagany. W przypadku osób nieletnich-z uwagi na fakt, że ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich, określająca wykroczenia, za które nieletni ponoszą odpowiedzialność, nie wskazuje ww. art. 55 Kodeksu wykroczeń – dowody potwierdzające ww. czyn rozpatrywane są przez sąd rodzinny i nieletnich.

Zgodnie z art. 3 pkt 2 powyższej ustawy, osoby przebywające na obszarach wodnych, strzeżonych przez ratowników, mają obowiązek stosowania się do zakazów i nakazów umieszczanych przez nich.

Obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. 2023, poz. 714 z późn. zm.), osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

- zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- stosowania się do znaków nakazu i zakazu,
- zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

7. Telefony alarmowe.

Komisariat Policji I w Kielcach, os. Na Stoku 63B, 25-437 Kielce, tel. 47 801 31 00
Dyżurny Komisariatu Policji I w Kielcach - 47 802 31 10 (czynny całą dobę)

Ochotnicza Straż Pożarna Zagnańsk - Chrusty 42, 26-050 Zagnańsk, tel. 509-385-976
Ochotnicza Straż Pożarna Zabłocie - Zabłocie 68E, 26-050 Zagnańsk, tel. 534-654-652
Ochotnicza Straż Pożarna Samsonów - Samsonów 31, 26-050 Zagnańsk, tel. 511-457-850
Ochotnicza Straż Pożarna Szałas - Szałas 95B, 26-050 Zagnańsk, tel. 721-363-041
Wszystkie służby ratunkowe tel. 112

8. Podsumowanie.

Analiza zagrożeń została opracowana zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. 2023, poz. 714 z późn. zm.). Jest opracowaniem dokonany przez skład komisji powołanej zarządzeniem nr 203/2023 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 5 października 2023r.

Powyższa analiza ma uświadomić osoby korzystające z dóbr jakim jest obszar wodny o możliwych zagrożeniach wynikających z przebywania nad wodą. Przestrzeganie obowiązujących zakazów może uchronić przed wypadkami występującymi na obszarach wodnych.

Na terenie Gminy Zagnańsk występują obszary wodne, przy czym tylko dwa - zbiornik Umer i Borowa Góra, stanowią wyznaczony obszar wodny. Traktując priorytetowo bezpieczeństwo mieszkańców i turystów, zostaną zrealizowane działania wymienione w punkcie 5 na rzecz ograniczenia występować ww. zagrożeń.

WOJEWÓDZKIE
WODNE OCHOTNICZE
POGOTOWIE RATUNKOWE
25-029 Kielce, ul. Krakowska 2
NIP: 959-08-30-166
tel. 41 344 92 18

WOJEWÓDZKIE WODNE OCHOTNICZE
POGOTOWIE RATUNKOWE W KIELCACH
PREZES

Paweł Bryła

WOJEWÓDZKIE WODNE OCHOTNICZE
POGOTOWIE RATUNKOWE W KIELCACH
WICEPREZES

Natalia Sasal